

Prologus

qui erāt cum eis videlicet q̄ d̄stituisset rex babilonis godoliā venerunt ad godoliā in maspha hismael filius nathanie, et iohannā filius saree et saraia filii thanameth netophatites, et iesonias filius maachati, ipi et socijs eorū. Juravit q̄ godolias ipis et socijs eorū dicēs. Nolite timere seruire chaldeis. Manete in terra et seruite regi babilonis, et bñ erit vobis. Factum est autem in mēse septimo vñ nit hismael filius nathanie filij elisama de semine regio et decē viri cuj eo p̄cusséruntq; godoliā q̄ et mortuus ē. sed et iudeos et chaldeos qui erāt cū eo in maspha. Consurgētq; omnis p̄plūs a parvo usq; ad magnū et principes militum venerunt in egyptum timentes chaldeos. Factum est vero in anno tricēsimoseptimo transmigrationis iacobim regis iude. mense duodecimo vñ cesima et septima die mensis subleuavit euilmerodach rex babilonis āno q̄ regre cepat caput iacobim regis iuda de carcere et locut̄ ē ei benigne. Et posuit thronū eli sup thronū regū q̄ erāt cū eo in babilone, et mutauit vestes eli quos habuerat in carcere, et medebat panē sp in cōspectu eius cūctis diebus vite sue. annonā quoq; cōstituit ei sine intermissione q̄ et dabat ei a rege per singulos dies omnib; dieb; vite sue.

Explicit secundus liber Iacobim. i. regum quartus.

Incipit psatio sancti Hieronimi in librū dabreiamin. q̄ est palipotthenon. quod nos dicere possumus verba diez

t Antus ac talis est liber iste ut absq; illo si q̄s sciam scriptruraz sibi voluerit arrogare semeti p̄m irrideat. p̄ singula q̄ppe noīa iucturasq; verborum et p̄termissee in libris regū tegūtur histōrie, et innuerabiles explicant euāgeliū q̄ stōes. Sed si septuaginta interptūm pura, et vt ab eis in grecū versa est edi-

tio p̄maneret, supflue mi chromati episcopoz sanctissime atq; doctissime ipeleres vt hebreæ tibi volumia latino sermone transferre. Qd̄ enim semel aures hominum occupauerat et nascentis ecclie robrauerat fidē, iustū erat et iā nō silentio cōprobari. Hunc vñ o cū p varietate regionū diuersa ferant exemplaria, et germana illa antiquaq; trāslatio corrup̄ta sit atq; violata n̄i arbitrij putas. aut e plurib; iudicare qd̄ vñ sit aut nouū op̄ i veteri ope cūdere. illudētibusq; iudeis cornicū vt d̄ oculos configere. Alexāndria et egyptus i septuagita suis eschīū laudat autorē. cōstātinopolis usq; antiochiā luciani martiris exemplaria pbat. Videlicet in has pruincie palestinos codices legūt. q̄s ab origine elabratos eusebi⁹ et paphilus vulgauerūt. Totusq; orbis hanc se trifaria varietate cōpugnat. Et certe origenee nō solū exempla cōposuit q̄tuor editionū et regione singula vñba describēs vt vñ dissentiens statim ceteris iter se cōsentientibus arguat. s̄ qđ maioris audacie ē in editione septuagita theodotōis editio nē miscuit. asteric⁹ designās q̄ min⁹ furent. et vñq; ex supfluo videbāt apposita. Si igit̄ alijs licuit n̄ tenere qđ selū suscepant. et post septuagita cellulasq; vulgo sine autore iactā singulas cellulas aperuere, hocq; in ecclesijs legi⁹ q̄ septuaginta nescierūt. cur me nō suscipiant latini mei q̄ inuiolata editiōe veteri ita nouā cōdidi. vt latv̄ē meū hebreis et qđ his maius ē aplis autorib; cōprobē. Scripti⁹ nup̄ librū de optimo genere interpretandi ostendēs illa de euāgeliō. ex egypto vocavi filiū meum et qm̄ nasareus vocabit. et videbūt i quez cōpunterūt. et illud apli. q̄ oculus nō vidit nec auris audiuit et in cor hōis non ascendit q̄ pparauit deus diligentib; se ceteraq; his similia in hebreoz libris iuueniri. Certe apli et euangeliste septuaginta interpt̄tes nouerant. et vñ eis h̄ec q̄ in septuaginta interpt̄bi non habet̄ Christus dñs n̄ vtriusq; testamēti cō

ditor in euangelio **¶** in iohannē q̄ credit
inquit ī me sicut dicit scriptura. flumi-
na de ventre eius fluent aque viue. vti
q̄ scriptū ē. qđ saluator scriptū esse te-
statur. **E**bī scriptū ē. Septuaginta nō
hñt. apocripha nescit ecclesia. Ad hebre-
os igit̄ reuertendū ē. vñ et dñs loquī
et discipuli exempla p̄sumūt. Hec pace
vtez loquor et obtrectatorib⁹ meis tñ
rñdeo. q̄ canino dentē me rodūt in pu-
blico tetrahentes et legentes in agulis
id ē accusatores et defensores. cū in alijs
pbent qđ in me reprobāt. q̄ si virtus et
viciū nō in reb⁹ sit sed cū autore mite-
tur. **C**eterz nemini editionē septuagin-
ta trālator⁹ olim de greco emendatam
tribuisse me n̄is. nec inimicum debere
estimari eoz q̄s in p̄uētu fratz sp̄edisse
ro. Et qđ nūc dabreiamin. i. verba die-
rū interpretatus sum. idcirco feci vt in
extricabiles moras et siluam noīm que
scriptoz cōfusa sunt vicio sensuīq̄ bar-
bariem aptius et p̄ versuīcola digererē
mihimetip̄ et meis iurta his meniū ca-
nens. si aures surdi sunt ceterorum.

Item alius prologus.

Eusebius hieronimus. dom-
moni et rogatiano suis in cri-
sto iesu salutē. Quō grecorū
historias magis intelligunt
q̄ athenis viderint. et terciū virgilij li-
brū a troade p̄ leuchatem et a crocerau-
mia ad siliciā. et inde ad ostia tiberis na-
uigauerint. Ita sanctā scripturā lucidi-
us intuebit̄ q̄ iudeā oculis cōtēplatus
ē. et antiquaz vrbū memorias. locorū
q̄ vel eadē vocabula vel mutata cognō-
uerit. Unde et nobis cure fuit cum eru-
ditissimis hebreoz hñc laborez subire.
vt circuirementis puincā quā vniuerse
cristi ecclesie sonat. Fateor em̄ mi dom-
mō et rogatione charissimi nunc̄ me ī
diuinis voluminibus p̄prijs virib⁹ cre-
didisse nec habuisse opinionē meā. sed
ea etiā de q̄b⁹ scire me arbitrabar inter-
rogare me solitū. Quātum agis de his
sup quib⁹ anceps eram. Deniq̄ cum a
me nuper litteris flagitassetis vt robis

paralipomenon latino sermone trāffer-
rem de tiberiadis legis quondā autorē
q̄ apud hebreos admiratōni habebatur
assumpsi. et p̄tuli cū eo a vertice. vt aut̄
et sc̄ ad extremū vnguē. et sic confirma-
tus ausus sum facere qđ iubebatis. **L**ib-
bere em̄ vobis loquor. Ita em̄ in grec⁹
et latinis codicib⁹ hic noīm liber vicio-
sus est. vt nō tam hebreā q̄ barbara q̄
dam et sarmatica noīa cōiecta arbitran-
dū sit. Nec hoc septuaginta interpretib⁹
qui sp̄sancto pleni ea que vera fuerūt
trāstulerāt. sed scriptoz culpe ascriben-
dū. dū de inemēdatis iemēdata scripti-
tāt et sepe tria noīa subtractis e medio
fillabis in vñū vocabulū cogūt. vel e re-
gione vñū nomē ppter latitudinē suaz
duo vel tria vocabula diuidūt. Sed et
iōp̄ appellationes nō homiea vt pleriq̄
estimat. sed vrtes et regiōes et saltus et
provincias sonat. et obliq̄ sub interpretati-
one et figura eorū q̄dam narrātur hi-
storie. de q̄b⁹ in regnoz libro dī. Nōne
ecce hec scripta sunt in libro verboz die-
rū regū iuda. Que vrtq̄ in n̄is codici-
bus non habētur. Hoc primū sciendū
q̄ apud hebreos paralipomenon libervn-
fit. et apud illos vocatus dabreiamin. i.
verba diez qui ppter magnitudinē apō-
nos diuisus ē. Deinde etiā illud atten-
dendū q̄ freq̄nter nomia nonvocabula
hominū. sed rep̄. vt dixi. significantias
sonat. Ad extremū q̄ om̄is eruditō scri-
pturaz in hoc cōtinef et historie que vel
p̄termissee sunt in suis locis vel p̄stricte
leuiter. hic p̄ quedā verboz cōpēdia ex-
plicetur. **O**racionū itaq̄ vrat̄ adiutus
auxilio misi librū beniuolis placituruī
tamē inuidis displicituz esse nō ambi-
go. Optima em̄ queq; vt ait Plinius
malūt cōtēnere pleriq̄ q̄ discere. Si
quis in hac interpretatione voluerit alis
qd̄ replendere interroget hebreos. suā
cōscientiā recolat. videat ordinē textū
q̄ sermonis. et tūc nostro labore si potu-
erit tetrahat. Ubicunq̄ ḡastericos id
est stellas radiare in hoc volumine vide-
ritis ibi sciatis de hebreo additū qđ ī la-

Paralipomenon I

tinis codicib⁹ non habet. Tibi vero obelus transuersa scilicet virga proposita ē. illi signat quid septuaginta interpretes addiderunt. vel ob decoris gratiam vel ob spūssanci auctoritatē licet in lebreis iō voluminib⁹ non legatur.

Explicit presatio. Incipit primus liber dabreiamini. i. paralipomeno. Lā. I

Dam Seth

Enos Cainan malalel iareth enoch matusalem lamech Noe sem cham et iaphet. Filij iaphet gomer magog madai et iauan thubal mosoch thiras. Porro filij iomer ascenes et riphath et togorma. Filij autem iauan. elisa et thar. sūt cethin et dodanim. filij chā chus et mesraim phut et chanaā. Filij chus saba et euila sabatha et regina. et sabatacha. Porro filij regina. saba et dabā. Chus autem genuit nemroth. Ille cepit esse potens in terra. Nestrām vero genuit ludim et ananiam et labaim et netphuim. pletrusim qz et chasluim de qbz egressi sunt philistim et capthurim. Chanaā vero genuit sidonē primogenitū suū et heum quoqz et iebuseū et ammoreū et gergesēū eueumqz et aracheum et asineum adiū qz et samareū et amathēū. Filij sem elam et assur et arfarat. iud et arā. Filij aran. hus et hul et gether et mes. Arfarat autem genuit sale qz et ipē genuit heber. Porro heber nati sunt duo filij nomine vni phalech quia in dieb⁹ ei⁹ divisā ē terra. et nomine fratris eius iectan. Iectan autem genuit elmodad et saleph et esorimoth. et iare adurā quoqz et vsal et debla. ebal etiam et abimael et faba nec nō et ophir. et euila et iobab. Omnes isti filij iectan. Sem arfarat sale heber phalech ragau seruch nachor thare abram iste est abraam filij autem abraam ysaac et his malael. Et he generatores eorum. Primogenitus hismaelis nabaoth et

cedar qz abdehel et mabsam qz masma et duina masma addad. et thema iachur naphis cedma. Hi sunt filij hismaelis. Filij autem cethure cōcubine abraam qz genuit. Samram iacsan madan madiā iesboc et sue. Porro filij iecsan. saba et dadan. Filij autem dadan. asurim et lathusim et laomim. Fili autem madiā. epha et epher. et enoch. et abida et eldaa. Omnes hi filij cethure. Generauit autem abraam ysaac. cuius fuerūt filij esau et israel. Filij esau. eliphas rahuel iehus ielom chore. Filij eliphas. themam. omar. cephi gothan. cenes. thanua. amalech. Filij rahuel. naath. sara. samma. mesa. Filij seir. lothan. sobal. sebeon. ana. dison. eser. disan. Filij lothan. horri alvhimam. Porro autem lothan fuit thamina. Filij sobal. alian et manaaeth et ebal sephi et onan. Filij sebeon. ahaia et ana. Filij ana. dison. Filij dison. hamarcen et eseban et iethran et charran. Filij eser. balan et saban et iachan. Filij dison hus et arani. Iste sunt reges qui imperauerunt in terra edom anteqz esset rex super filios israel. Hale filius beor. et nomine ciuitatis eius 'denaba'. Mortuus est autem hale. et regnauit pro eo iobab filius sare de losra. Lunqz et iobab fuisse mortuus regnauit pro eo husan de terra themanorum. Obiit quoqz et husan. et regnauit pro eo adad filius dad qui percussit madian in terra morab. et nomen ciuitatis eius quith. Lunqz et adad fuisse mortuus regnauit pro eo semla de masreca. Sed et semla mortuus est. et regnauit pro eo saul de rooboth que iuxta amne sita est. Mortuo quoqz saul regnauit pro eo balaana filius achobor. Sed et hic mortuus est et regnauit pro eo adad cuius urbis nomen fuit phau. et appellata est uroz ei⁹ mehetabel filia matred. filie mesaab. Addad autem mortuo duces pro regibus in edom esse ceperunt. Dux thamna dux alua. dux iether. dux oolibama dux hela. dux phinon. dux cenes. dux the-